NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2176 — GIÁ MỖI SỐ 01 XU — 2333 — NGÀY THỨ SÁU 20 JUIN 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Trong Nước	Ngoại Quốc	Tàu chạy thẳng	Tàu chạy qua Cửa Cấm	Tàu chạy qua Cửa Cấm và Hải-phòng	Tàu chạy qua Cửa Cấm và Hải-phòng và Lạng-sơn
Một năm	6$00	8$00	6$00	6$50	6$50	12$00
Các tổng-cộng	»	8$00	3$00	3$00	3$50	6$00
Sáu tháng	3$00	4$00	3$00	3$00	3$50	6$00
Ba tháng	1$50	2$00	1$50	1$50	1$75	3$00
Một tháng	0$50	0$60	0$50	0$50	0$60	1$00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les correspondances et mandats doivent être adressés au directeur 61 bis, Rue du Coton Hanoi

Fondateur : P. P. STEPHEN
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur délégué : NGUYỄN-V-LÝ

Adresse télégraphique : RUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large
Une seule insertion. . . . . 0,30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
2e page. . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một hạng người có quan-hệ với xã-hội hơn cả

Trong xã-hội là một cái trường-sở lớn thông-công dịch-sự, trừ những kẻ vô nghề vô nghiệp, du thủ du thực, ăn hại cả cha mẹ vợ con, ăn bớt của anh em họ mạc mà xã-hội đã phải tặng cho một cái biệt-hiệu rất xấu-xa như nhuốc là các cậu «bột» kia, lại những kẻ xoay về những cách kiếm ăn không chính đáng, hoặc đầu trộm đuôi cướp, hoặc chửa thì đỗ bỏ, hoặc buôn phấn bán son, hoặc buôn người bán thịt, hoặc ăn gian nói dối, hoặc phản bạn lừa thầy, hoặc ra luồn vào cúi, sẵn đón ở cửa quan quyền, hoặc giục bị xui nguyên, cung cô ở nơi láng xóm, làm loài trùng ký-sinh trong xã-hội mà ăn trắng mặc trơn, ăn dụng ở nề về cái sinh nhai sâu mọt của đồng-bào, những hạng người ấy đối với xã-hội như cỏ gấu ở trong đồng lúa, phải nhổ cho trừ cẩn, như sâu trăng ở trên lá cây, phải giết cho tuyệt giống, còn ngoài ra không có một hạng người nào là không góp một vài phần công khó với xã-hội để trả nợ mình ăn nhờ của xã-hội là cái nợ đồng lần, hội có cái ăn, người thợ dệt góp mảnh vải cho xã-hội có cái mặc, cho đến ông quan xuất-chinh tại-lệnh cho trật-tự của xã-hội được yên toàn, nhà học-vấn tư-tưởng phát-minh cho văn-hóa của xã-hội được tăng-tiến, đều là người có quan-hệ với xã-hội cả.

Trong những hạng người ấy thì hạng người có quan-hệ với xã-hội hơn cả là hạng giáo-sư, về đời trước ta thường gọi là sư-phụ, là tiên-sinh, về đời bây giờ ta theo danh hiệu của nhà nước đặt ra mà gọi là ông đốc, ông giáo mà tiếng thông-thường của mọng xã-hội thì lại có một cái tên riêng gọi là hạng người «gõ đầu trẻ». Tên gì thì tên, gọi thế nào thì gọi mà cái chức-vụ hạng người ấy đối với xã-hội bây giờ cũng là cái chức-vụ phải dẫn-dụ kẻ hậu-tiến, dạo-tạo kẻ thanh-niên, bết thảy nhân-dân trừ bị của xã-hội sau này là ở trong tay hạng người ấy nong khuôn mà dập mẫu cho cả. Sự giáo-dục là một cái lợi-khí để làm nên muôn việc ở đời, một nhà chính-trị, một nhà quân-sự, một nhà văn-học, một nhà pháp-luật phải có, sự giáo-dục hoàn-toàn đã đành, cho đầu một người làm ruộng làm vườn không có học cũng không làm sao cho nông-nghiệp có tiến-bộ, một người đi buôn đi bán không có học cũng không làm sao cho thương-nghiệp được chấn-hưng; và sự giáo-dục không những cần để mở-mang cái chức-nghiệp cho người ta, mà lại còn cần để bồi-dưỡng cái nhân-cách cho người ta nữa; có giáo-dục thì con người ta mới có đạo-đức, có phẩm hạnh, có biết luân-lý lễ-nghĩa mà cùng nhau ăn ở cho xã-hội được êm ả bình-hòa, có thóc mới giữ được mà ăn, có áo mới giữ được mà mặc: sự giáo-dục quan-hệ đến cái vận-mệnh chung của xã-hội như thế thì cái hạng người đứng vào trong bộ máy giáo-dục ấy, cái chức-vụ trong xã-hội há phải là nhỏ mà cái địa vị trong xã-hội há phải là khinh dư?

Người ta có tự biết cái chức-vụ của mình là to, tự nhận cái địa-vị của mình là trọng thì mới tự giữ gìn tự gắng gỏi mà lo làm cho trọn cái chức-vụ để xứng đáng với cái địa-vị của mình. Đứa trẻ chưa đến tuổi thành-nhân thì ăn nói quàng xiên, chơi bời lắc-cắc, ra ngoài đường nào không vậy, không biết lấy làm xấu hổ kiêng kị gì; vì nó còn tự coi nó là thành-phần một đứa trẻ con, cái địa vị tầm-thường, cái chức vụ nhỏ nhen thì không sợ có ai bình-phẩm tới mình, chỉ trích tới mình vậy; lúc đã lớn tuổi, đã nghe có người kèn mình bằng chú, bằng cậu, bằng anh là tự nhiên không dám tùng-sinh lắm nữa rồi, đi đâu phải khăn áo chỉnh-tề, nói gì phải thưa chiếng lễ phép, ăn phải có mới, làm phải có khiếm, phải ở cho ra cách kẻ lớn để khỏi mang xấu cái thể diện kẻ lớn của mình; người biết tự-trọng cái địa-vị, cái chức-vụ của mình cũng thế. Các nhà tâm-lý học đã có nói: người ta khác với loài-vật là vì có cái tính tự trọng, cái tính tự-trọng tức là cái nguồn-suối muôn điều tốt lên của người ta, ông quan có biết tự-trọng cái phẩm giá mình là ông quan thì mới chịu khó giữ thanh-liêm cần-cán, nếu đã không tự-trọng nữa thì vơ vét vơ mười, thay đen đổi trắng, còn ngại gì. Ông hương hội có biết tự-trọng cái phẩm giá mình là hương-hội thì mới chịu khó lo giúp dân lợi làng, nếu đã không tự-trọng nữa thì thị cường hỗ thế, lạm bổ phú thu, còn kể gì. Ấy cũng vì biết tự-trọng mà các nhiều cụ suốt đời chỉ lấy dạy học làm vui, mấy gian nhà cỏ, một tấm chiếu xanh mà vẫn thực hiện cư bần, cặm cụi với một lũ môn-đồ bình-văn giảng sách, a lại thường nghe chuyện những vị giáo-đức danh-giá ở các nước Âu Mỹ, có ông ăn nghèo đến nỗi bầy tấm mươi tuổi đầu lụ khụ vẫn phải đi dạy để lấy lương ăn, có ông dạy một trường không đủ tiêu, phải dạy giờ giảng bài thêm mới chi dùng tạm đủ, thế mà đối với nghề mình vẫn không chán không mỏi, không muốn gì cái ngôn-văn-chương, ra cái tay hùng biện để kiếm tiếng kiếm miếng trong trường thế-lợi mà đổi mất cái thanh-thú ngày ngày được trông thấy những con em tuấn-tú chất nghị hồi nghĩa về các môn khoa học, các điều triết-lý ở xung quanh mình, chẳng cũng là tự trọng cái địa vị, cái chức-vụ của mình, coi cái giảng-tịch ở chỗ học-đường còn quí hơn là cái bàn giấy ở dinh thượng-thư, cái diễn-đàn ở trong nghị-viện dư?

Người đứng vào cái địa-vị giáo-dục, nhận lấy cái chức-vụ giáo-dục nên coi cái địa-vị của mình là trọng, cái chức vụ của mình là to, mà xã-hội đối với hạng người này cũng chớ nên xem khinh cái địa-vị, coi nhỏ cái chức vụ của người ta mới được. Sao vậy? Trước hết phải biết xã-hội mình mà có cái hạng người ấy là trách-vọng cho người ta làm được cái công-nghiệp gì với xã-hội mình mà cái hạng người ấy sẽ thì thố cái công-nghiệp gì với xã-hội; cái công-nghiệp ấy chẳng phải là cái công-nghiệp đưa đường chỉ nẻo cho kẻ đi sau, tô-tượng cận hình cho người thành-lập trong xã-hội mình đó hay sao? Nếu lại xem khinh cái địa-vị, coi nhỏ cái chức-vụ của người ta thì trong lòng đã không có ý kính-mến tông-phục gì người ta, cái đường nẻo mà người ta đưa chỉ cho mình không luận là phải là không cũng đã sẵn cái ý đàm ngang rẽ lắt, cái hình-tượng mà người ta tô nặn cho mình không kể là tốt là xấu cũng cứ để cái lòng sai kiểu bung khuôn, thì dù là những bậc giáo-dục khôn ngoan thế nào cũng không làm sao cho hoa được đúng, là khoai thấm nước được, cái ảnh-hưởng có hại cho tiền-đồ giáo-dục trong nước có là nhường nào! Cái đạo thầy trò ở là nhường nào! Cái đạo thầy trò ở bên phương Đông ta về đời trước trọng biết là bao nhiêu! thân bằng bố, tôn bằng vua: quân, sư, phụ là ba cái biểu hiệu tôn-kính rất bậc của loài người, cũng thờ như một cả. Ta còn được nghe chuyện các cụ đồ ta dạy học hồi xưa; như cụ Chu-văn-An làm một người tiều-ẩn ở núi Chí-linh, học-trò nhiều ông làm tới tể-tướng, lừng lẫy trong triều ngoài quận mà đến hầu vấn phải khép nép sợ hãi, có điều gì không phải là cụ răn bảo quở trách lập tức, không dám cãi giản chút nào cả; mới gần đây như cụ Võ-Thạch mở trường tại làng Hà-thái, lúi thúi quẩn nâu áo vải mà kẻ hàng nghìn người học đều kính sợ như vị thần-minh, những học-trò người thì đốc, phủ, kẻ thì bố, ấn không thiếu ai, khi đàm tang cụ kéo nhau về đưa đám, đầu số tóc, chân đi trần, thay khóc: bùi ngùi, tỉnh sư đệ thật là thiết tha đã in thấm; ấy sư-đạo ở nước ta về đời trước tôn-nghiêm đến như thế; mà cũng vì sự đạo tôn-ng niêm thế mới tạo-tuu nên được cho xã-hội có những người danh-thần lương-tướng, nghĩa-sĩ cao-nhân, mà cái nước cổ Việt-Nam ta ngày nay mới có được nhiều đoạn lịch sử cũng không phải là không rực rỡ vẻ vang, kể vào một nước văn-vật thanh-danh trong cõi Á Vi trong xã-hội đối với các nhà giáo dục cổ biết coi cái địa vị của người ta làm trọng, cái chức-vụ của người ta làm to thì các nhà giáo dục mới không bị những nỗi ruồng rẫy khinh khi là những trở-lực rất lớn, khiến cho người ta không thể thi-thố được cái công-nghiệp dạy dưỡng chỉ nẻo cho kẻ đi sau, tô tượng nặn hình cho người thành-lập mà xã-hội mới thu được cái hiệu-quả giáo-dục khôn ngoan của những người đứng vào cái địa-vị ấy, nhận lấy cái chức-vụ ấy ban phát cho vậy. Trong một bài sau sẽ xin xét đến cái tình-trạng của hạng người ấy ở trong xã-hội ta hây giờ ra thế nào.

Uyên-Toàn.

Au-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 17 Juin 1924

Bức công-điệp của quan Giám-quốc

Trong bức công-điệp của quan Doumergue gởi cho nghị-viện có nói: Miễn là nước Đức sẵn lòng chân thật thì cái vấn-đề bồi-khoản nay mai có thể giải-quyết được, theo cái điều khoản trong chương-trình của hội-đồng ấy-viên đã ấm định.

Cái chương-trình của tòa nội-các Herriot

Trong chương-trình của tòa nội-các tuyên-bố tự nghị-viện, có nói đến cái quyền của các viên chức lập các hội liên-hiệp, việc ưng các giao-ước quốc-tế lao-động, việc mở một cuộc công thải; việc kiểm-duyệt các khoản chi tiêu mật các chủ chế hơn, việc giảm cái kỳ hạn đi lính mà vẫn giữ gìn được binh lực Pháp; việc bãi bộ đại-sứ ở Giáo-hội đô-thành và các đặc lệnh của chánh-phủ; còn như việc hai sông Rhur, hễ có thu được các khoản bồi chứng khác thì mới rút trú binh về. Sau lại nói đến việc kiểm-duyệt quân bị ở nước Đức và việc công nhận cho chánh-phủ Xô-viết.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 18 và 19 juin 1924.

Tại hội Vọn-quốc

Theo như ông Jouvenel đại-biểu nước Pháp xin, tòa trị sự hội Vọn-quốc ưng xét việc cho các nhà luật-pháp đại-biểu các nước cừu-địch cũ vào hội-đồng coi về việc kiểm-duyệt quân bị.

Việc chính-trị nước Ý

M. Mussolini nói ông không ưng lời các đảng phản đối chánh-phủ xin bãi việc bãi các đội linh về ái-quốc-đoàn, việc hoãn cải bản luật bảo-cử, và việc đặt ngay cuộc tuyển-cử ng[illegible] viên.

Nước Pháp với Liệt-quốc

Cuộc hội-nghị của quan Herriot, và quan Macdonal ngày chủ nhật là một cuộc hội nghị riêng.

Quan Herriot có hội nghị với các ông tổng-trưởng hội-đồng các quan đại-sứ, hội-đồng Đồng-minh ở đất Rhénanie, và hội-đồng bồi-thường.

Ngài lại tiếp các quan đại sứ nước Ý ở Paris, các quan đại-sứ Pháp ở Londres và ở Vienne. Các báo nói quan Herriot hội nghị với các quan đại-sứ ấy để dự bị cuộc hội nghị với chánh-phủ Anh. Nay mai quan Herriot hội-nghị với chánh-phủ Anh c[illegible] hàn về các điều đại cương mà thôi, vì trong cuộc hội-nghị nay mai, chưa hỏi ý-kiến các nước Đồng-minh khác cho nên chưa có thể giải quyết hẳn các vấn đề được.

Hoa-kỳ với Nhật-bản

Trong bức thư của chánh-phủ Hoa-kỳ đáp lại nước Nhật-bản về việc luân-chỉ di dân, ông Hughes có nói cái chánh-sách của Hoa-kỳ ngày nay không phải là không quý mến nước Nhật, vì bản luật di dân ngày nay cũng không khác bản luật cũ mà lúc soạn có bàn với người Nhật là bao.

Nước Anh với nước Mexique

Tòa nội-các nước Anh xét việc chánh phủ Mexique trục xuất quan lãnh-sự của Anh tại Mexico.

Chánh-phủ Mexique không chịu mọi khoản của chánh-phủ Anh, nên việc phải tuyệt giao hai nước khó lòng giải quyết xong được.

Việc Matteoti ở nước Ý

Các báo nói M. Rossi, thượng thư bộ nội-vụ trốn. Đảng xã-hội định đòi bộ thượng về việc Matteoti. Báo *Corriere Italiano*, là một tờ báo của M. Filippelli, thôi không xuất-bản. Đảng Ái-quốc biểu tình ở Rome.

Sở cảnh-sát đã bắt M. Marinelli, hội-viên trong tòa quản-đốc của đảng Ái-quốc, về tội xui giục kẻ khác giám cắm Matteoti.

MỘT THỨ THUỐC TIÊM TRỊ BỆNH ƯNG ĐỘC

Báo *North Américain* có đăng một bài nói rằng bác-sĩ R. G. Glover, ở Toronto đã phát minh được cái gốc bệnh ung-độc, và cái cách trị bệnh ấy. Bác-sĩ xét ra bệnh ung-độc do một con vi trùng sinh ra, bác-sĩ đã chế được một thứ thuốc tiêm, đem tiêm thử cho 200 người đau, thì nhiều người cũng bớt, mà làm người khỏi hẳn.

CÁI SỐ NHÂN KHẨU CỦ QUAN HỆ ĐẾN GIÁ BẤT CÁT THẾ NÀO

Tại các quận về tây-nam hộ thuộc Pháp, như quận Tarn-et-Garonne, Lot-et-Garonne, Gers et Lot, dân số giảm đi, thì cái giá đất cát hạ đi nhiều. Từ năm 1879 đến năm 1901, trong các quận ấy cái giá đất cát hạ tới 70 %. Xét ra từ năm 1846 đến giờ, dân-số trong quận Gers giảm mất 120.000 người, tính ra giảm mất 40 %.

Trong các quận số sinh thặng hơn số tử nhiều, đại khái như quận Finistère, th cái giá đất cát tăng lên tới 40 %.

SỐ ĐÀN BÀ ĐƯỢC VĂN-BẰNG PHÁT MINH Ở NƯỚC ANH

Trong năm 1923, chánh-phủ nước Anh phát bằng phát minh cho 485 người đàn bà, so với năm 1921 thì hơn được 80 người.

Số đơn xin bằng phát-minh, về năm 1923 cộng là 32,621 cái, tính ra kém số đơn về năm 1922 là 2,873 cái.

MỘT VIỆC MƯU HẠI QUAN TOÀN QUYỀN TẠI QUẢNG-ĐÔNG

Một bức điện-tín của quan Tổng-thống Hong-kong gửi về ngày hôm nay có báo tin rằng tối hôm qua 19 Juin tại nhà khách-sạn Victoria ở Quảng-đông có kẻ chực mưu hại quan Toàn-quyền, trong khi ngài đang dự tiệc của quan dân Pháp thết mừng.

Quan Toàn quyền Merlin và các quan theo hầu ngài được vô sự, duy có quan đại-úy Bernard bị thương nhẹ ở cánh tay mà thôi. Nhưng chẳng may trong các nhân đồng Pháp ở Quảng-đông đến dự tiệc bữa đó phải 3 người chết và 6 người bị thương.

Merlin phu-nhân cùng cô nghỉ tử bữa đó ở Hong-kong. Quan Toàn-quyền đã trở về Hong-kong.

Chính-phủ lại cáo

SỐ NGƯỜI VIẾT THƯ XIN TIỀN ÔNG FORD

Mỗi ngày có 1,500 người viết thư xin tiền ông Ford là nhà đại-phú-hào nước Mỹ, nổi tiếng là vua về nghề đóng ô-tô. Tính ra mỗi tuần lễ là 10,000, mà mỗi năm 500.000 bức thư. Người thì xin tiền riêng cho mình, người thì xin tiền về việc công-ích, lại có người xin tiền để tậu ô-tô, để sắm cái đàn, để đi du-lịch nữa. Ông Ford phải uỷ một bọn thư-ký riêng để xét các thư tín ấy. Hằng năm chẳng có một cái xe chở thư ở nhà bưu-điện đến nhà Ford. Một bọn thư-ký bóc các thư ấy ra. Nhưng trong số thư ấy mỗi ngày các viên thư-ký đọc thư chỉ để trình viên thư-ký riêng của ông Ford độ hai ba cái. Còn thì giao cho một bọn thư-ký khác cứ tuỳ tiện mà đáp lại một cách rất lễ phép như: ông Ford bận. Số tiền của các thư ấy xin ông Ford trong một năm tính ra tới 400 triệu dollars, nghĩa là độ 7 nghìn triệu quan.

Người Mèo trắng

(Tiếp theo)

Đến tục táng ma người Mèo cũng lạ, như trong nhà có người bất hạnh đi, bắn 2 phát súng, có ý báo tin buồn cho họ hàng làng xóm ở gần nhà mình có người chết. Họ hàng làng xóm được tin, kéo ra su lại, kẻ cầm miếng thịt, người cầm quả trứng đến nhét vào mồm cái tử thi, xem còn ăn được nữa không. Nếu không thấy ăn mới vứt xuống đất, cầm lấy tay nhau, òa lên khóc viếng, những lời ai oán vô cùng (khi người Mèo chết rồi, con cháu lấy quần áo mới mặc cho người chết, để nằm ngửa lên một tấm ván, kê vào xó nhà, không bỏ vào quan tài, nhưng ở huyện họ lại ván thông bốn góc, rồi như cái quan tài xây) Người Mèo quán tử thì 2, 3 ngày ở trong nhà để làm ma. (làm khi tử-thi đã có mủ, mà họ vẫn ăn uống ra vào thâm viếng như thường) khi họ huyệt xong, người Mèo lấy đá đắp mả. Đoạn thầy tự cầm một nắm gạo tung lên, gọi vong hồn người chết mà nói một câu rằng «Gạo tung đến đâu là địa phận đến đấy» (có lẽ người Mèo sợ vong hồn người chết về quấy nhiễu hay sao?) Hôm tam nhật, con cháu ra làm một cái tập ở trên mả để cúng cơm. Người Mèo có tục cứ ngày tập tam nhật, để thầy tự đến cúng chiêu vong hồn người chết về. Người Mèo không để tang không thờ bài-vị, cứng cơm bách nhật, không giỗ tết lôi thôi. Trong 1 năm, hết kỳ ngày nào nhà họ thì làm cỗ cúng (ở tiên nội ngoại, Khi xưa, chưa có bảo hộ, người Mèo còn có tục thiệu người sống nữa; Nhưng cái tục đó đã bỏ đi lâu rồi, Như trong động bắt được người Mèo ăn trộm, đem trói vào gốc cây, sức mỗi nhà trong động phải gánh, về nộp một bó củi khô, chất chung quanh người ăn trộm, rồi thiêu. Thiêu đã thành gio, cẩm một cái biển, biên tên tuổi vào đó, cũng là một cách làm gương cho kẻ khác. Nhưng không biết cha mẹ, vợ con kẻ ăn trộm trông thấy cái bi kịch gớm ghê thế, cái tình cha con vợ chồng cảm động đến thế nào. Cứ ngẫm xem việc trừng-trị một tội ăn trộm mà phải thiêu, thì cũng đủ rõ việc trừng-trị ngày xưa của dân Mèo hung ác biết bao.

Người Mèo phần nhiều họ chỉ sinh nhai về nghề nông. Ngoài hạng nông phu, họ còn biết nghề thợ rèn, thợ bạc, thợ đúc, thợ xẻ, thợ đan nữa. Việc canh nông của người Mèo thì không g ống nghề canh nông của ta ở trung-c âu, vì họ giồng lên trên núi đốc (đất khô) họ chỉ cày qua loa một lượt, nhặt cỏ cho sạch, giắc từng mảnh vào một hố, cách d[illegible] một thước tư, không lo tuiếa nước, cách 5, 7 ngày ra thăm, thì lúa đã đâm mầm, cũng phải giao lúa cấy ma, tát nước cày cấy gì. Nhưng vì lúa không được tốt và hạt lúa nhiều. Một năm người Mèo chỉ g ồng lúa có một vụ tháng tư, đến tháng 10 lúa chín ra gặt, đập lúa ngay vào một cái thùng gỗ vuông, rồi mang về để vào quày thóc. — (Người Mèo không biết gồng gánh, chỉ biết đan một cái đòi dài độ một thước 6 tư, hoặc một cái giỏ đeo quảng lên trán mà vác).

Đến năm sau người Mèo lại làm nương khác. Vì họ cho là cái nương nào cũng chỉ có màu đất giống lúa được một năm mà thôi — Dù năm sau có giồng lúa cũng không mọc cho nên họ nhiều quả núi họ trọi đi cũng vì cái ý ngại hẹp lòi của mấy nhà nông Mèo, ra lấy đất phá mất bao nhiêu mối lợi thiên nhiên của tạo hóa để gây dựng mấy tai tình nấm. Có con tò mò đi vỗ được con ngựa của người Mèo, lội vào rừng ăn, tất con bỏ đó sẽ cắt vào tay người chủ ngựa. — Họ chịu khó theo vết cho đến nơi, ma bắc máy súng bay là nổ có tên thuốc độc ở chung quanh con ngựa. — (Bao giờ hỏ bắt được ngựa, dù đói lắm, cũng chỉ ăn được vài đùi là cùng, còn bỏ đó, mai thì nào cũng đến ăn nốt). Quả nhiên hôm sau con hổ đã bị thương chết phục ra đấy rồi. Còn hươu, nai, lợn-lòi, gấu, thì người Mèo bắn được là thường. Người Mèo đã tài nghề săn bắn lại có lòng can đảm nữa. — Dù đêm tối như mực, mưa gió sấm chớp, mà có con hổ về cạnh nhà là họ đánh trống, thổi và, gọi nhau đánh đuổi đi sẵn đến được mới t ôi. — Không bao giờ người Mèo đang đi săn mà nản chí quay về. Chắc vài năm nữa giống cầm thú ở động nay tuyệt giống, vì người Mèo đi săn bắn quanh nấ n.

Về y-khoa của người Mèo, thì họ biết vài món thuốc lẻ cũng thần hiệu, họ chữa bệnh chủng đậu, song khác cách chủng đậu Thái-tây, họ làm thuốc đậu bằng các thứ là đốt nhỏ ra thổi vào lỗ mũi, năm bảy ngày đậu mọc cho nên bao nhiêu quả núi họ trọi đi cũng vì cái ý ngại hẹp lòi của mấy nhà nông Mèo, ra lấy đất phá mất bao nhiêu mối lợi thiên nhiên của tạo hóa để gây dựng mấy tai tình nấm. Có con tò mò đi vỗ được con ngựa của người Mèo, lội vào rừng ăn, tất con bỏ đó sẽ cắt vào tay người chủ ngựa. — Họ chịu khó theo vết cho đến nơi, ma bắc máy súng bay là nổ có tên thuốc độc ở chung quanh con ngựa. — (Bao giờ hỏ bắt được ngựa, dù đói lắm, cũng chỉ ăn được vài đùi là cùng, còn bỏ đó, mai thì nào cũng đến ăn nốt). Quả nhiên hôm sau con hổ đã bị thương chết phục ra đấy rồi. Còn hươu, nai, lợn-lòi, gấu, thì người Mèo bắn được là thường. Người Mèo đã tài nghề săn bắn lại có lòng can đảm nữa. — Dù đêm tối như mực, mưa gió sấm chớp, mà có con hổ về cạnh nhà là họ đánh trống, thổi và, gọi nhau đánh đuổi đi sẵn đến được mới t ôi. — Không bao giờ người Mèo đang đi săn mà nản chí quay về. Chắc vài năm nữa giống cầm thú ở động nay tuyệt giống, vì người Mèo đi săn bắn quanh nấ n.

Về y-khoa của người Mèo, thì họ biết vài món thuốc lẻ cũng thần hiệu, họ chữa bệnh chủng đậu, song khác cách chủng đậu Thái-tây, họ làm thuốc đậu bằng các thứ là đốt nhỏ ra thổi vào lỗ mũi, năm bảy ngày đậu mọc cho khắp cả mặt và mình, nhưng người lên đậu nhẹ thôi. — sự sinh nở thì phần nhiều chồng đỡ cho vợ, chứ không có bà đỡ chuyên-môn. — Cách nuôi con trẻ của người Mèo không chăm nom cho con lắm. — Sinh ra được đầy cữ là khi đi cũng đi làm nương. — Lắm khi đi con ra nương, giờ ra cho bú, rồi quấn vải vào bụng con cho chặt, đặt con vào cái sọt treo lên gốc cây. Thấy con khóc cũng không buồn lại dỗ, một

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ngày c i cho con bà hai ba lần, mặt giời lặn lại địu con về. — Coi trẻ con Mèo đứa nào cũng béo tốt đẩy đà.

Tục Mèo con giai lên tám tuổi phải ngủ riêng, mà đã phải theo người lớn đi nương giồng lúa hay vào rừng đốn củi. — Nên khi lớn lên, không biết công việc vất vả nặng nề chút nào.

K i hậu ở đây thì mát lắm, mùa rét hàn-thử-biểu xuống tới hai ba độ — về mùa hè thì hàn thử-biểu trung-bình 18, 20 độ. — Người Mèo không chịu được nóng cho nên sang mùa hè, người Mèo lt xuống đồi chác.

Như mùa rét người Mèo c l mặc phong phanh một cái áo, không bao giờ mặc mở ba, mở bảy như ta. — Người Mèo được tính thực thà và dễ bảo. dù có xảy ra sự gì bất-bình với nhau, đem đến súng-quán (như là chánh-tổng) phân xử phải trái rồi, xử hòa, k ông hề đem đến cửa quan nha, kiện cáo tối thôi.

Người Mèo chăn nuôi giống súc-vật to béo lắm. Một năm đem bán cũng được khá tiền sản-vật cũng có lắm thứ quí, như gỗ thông gỗ trắc, máy, nâu, năm-tuoạp, mộc nhĩ, thuốc lá, mật ong, vân vân. Mấy năm nay nhờ ơn chính phủ mở mang đường lối, người Thổ, người K ách, người Kinh đi lại đổi chác, buôn bán cũng nhiều, nên đường giao-thiệp của người Mèo cũng đã lịch-thiệp. — Còn sự ăn ở của họ thì còn mọi rợ eo hẹp gặp ba người Thổ. - Nhưng nay đàn anh trong động cũng đã bết cải cựu lòng tân.

Lê-văn-Chinh

Cuộc thi thơ

Của Neo-tai-Quyên nữ-sĩ

MMDXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Gây dựng nền nho đã thỏa lòng,
Trông chữ k ué-văn còn đất Bắc,
Nghe vần quốc-ngữ khắp trời Đông
Tiếng truyền mõ gỗ vang sông Nhị.
Vẻ sáng trăng thu dọi núi Nùng.
Gặp buổi phong-trào Âu với Á,
Dẫu xưa Trâu-Lỗ vẫn văn-phong.

Nguyễn-khắc-Chi
Làng Động-côn, Hà-đông

MMDXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mỗ mặt nhà nho bút hóa-công.
Nhớ thuở Tản xưa còn chép để,
Ngẫm xem Tổng hậu lại tôn sùng
Nguồn Thù dẫn mạch qua dòng Nhị.
Nối Thái hương đưa ngát đỉnh Nùng.
Luân-lý hẳn còn đưa cõi miếu Khổng,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Thành-phúc
3, Rue Jamberl, Hanoi

MMDXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vốn danh đan xa cõi Lỗ đông.
Gây nếp cung tường xưa họ Lý,
Dựng nền kinh truyện ngất non Nùng
Trần, Lê, Nguyễn trước đua nghiên bút,
Từ vũ đèn bên khắc ng Ia trung.
Âu Á mỗi tài tôn mỗi đạo,
Trăm nghề cách trí cũng nho trung.

MMDXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khắp tự Chu tây vốn Lỗ đông.
Và học cung tường lưu đất Việt,
Một tòa thi-lễ đối non Nùng.
Đèn trung nhà Giám nhờ hơi khói,
Đỉnh vẫn chầu Sơn nối đạo sùng.
Tự Lý, Trần, Lê nền-nếp cũ,
Học tài Âu Á biết bao cùng.

Trần-tích-Chu
Chánh hội làng Yên tổ, Nam-định

MMDXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Một cõi Nam-bang đệ nhất vòng.
Sơn-tuấy long-thành nền đế-đức,
Xuân-thu văn-miếu bái thiên-cung.
Tử xứ tài hoa vật xiết cùng.
Cỏ vẳng kim lai nền đế-nghiệp.
Tây Âu Đông Á lửa hương nồng.

Nguyễn-ngọc-Sáng
214, Rue Tonkinoise. Haiphong

MMDXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Gốc rễ từ đây có phải không?
Bia biển Lý Trần nền-nếp cũ,
Đường đan cối hạnh khói hương [chung.
Lửa Tần chưa cạn nguồn Thù Tử,
Vách Không còn bền với Nhị Nùng.
Cột cái di-luân trời đất vững,
Con Hồng cháu Lạc dám quên công.

Trần-thị-Bích, Đáp-cầu

MMDXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu xưa nay vẫn nức lòng.
Khoa bảng về nàn người đỗ tía.
Cung tường cô n đến khách sau bồng
Đạo nguyên thấm khắp vùng sông [Nhị,
Công dụ tạ p ung chang cối núi Nùng
Lại có văn-minh tâ i học nữa,
Thêm vun Á vũ với Âu phong.

MMDXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Đạo thánh vi trung giữ thủy chung.
Tương phối Chu-công son chửa nhạt,
Bia đề Tiến-sĩ mực không bong.
Phong-trào buổi mới kiêm Âu Á,
Vũ hóa ngày lâu đổi Nhị Nùng.
Các tỉnh phụng thờ đâu cũng có,
Sao bằng Hà miếu Lý sơ phong.

N uyễn-hữu Khánh
Làng Bát-tràng. Bắc-ninh

Giới thiệu sách mới

KINH THI DỊCH

QUYỀN NHẤT

của Tản-Đà Tu-thư cục mới xuất bản

Dày 196 trang, giá 1$50

Bán tại Nghiêm-Hàm ấn-quán
58, phố hàng Bông Hanoi

Sách của Tản-Đà tu t ư cục xuất bản trước đã được một quyển có giá-trị là quyển dịch Đại-học, nay lại được quyển nữa là quyển dịch kinh Thi.

Công phu dịch quyển này cũng kỹ-lưỡng cẩn thận như quyển Đại-học, mà lại có phần khó hơn và giúp cho độc-giả có hứng-thú, hay hơn nhiều, vì mỗi một bài thi trừ đã dịch âm, dịch nghĩa đen, dịch ý chỉ nguyên-văn, lại có dịch thành một bài ca hay bài tứ nữa. Lối ca lối tứ tức cũng là thơ của ta; lấy lối thơ ta mà dịch thơ Tàu thật là phải lắm mà nghe k oái-chá lắm Thơ ca quốc văn ta như ông Tản-Đà kể cũng vào tay cụ-phách; nay ông lấy cái tài văn vẫn của ông mà ra công diễn giải một bộ sách thánh-kinh là bộ sách khuôn vàng thước ngọc trong nhà-học-giới của ta xưa nay, thật là có công cống hiến cho học-giới ta sau này một cái lợi khí hẳn-tồn được quốc-túy, gây dựng được quốc-học vậy.

Lại còn một lẽ này đáng lấy làm qui quyển sách nay nữa là quốc-văn ta bấy g ờ dương vào cái thời kỳ xây trường dựng mống, phàm cái gì có thể cung cho ta chút tài l ệu nào về việc ấy ta cũng nên bàu trọng, nên thu nhặt để dành. Quyể dịch kinh Thi này dịch bằng văn văn, lời lẽ thanh tao, văn từ chải chuốt, chắc là góp tài liệu cho quốc-văn và giúp cho người sau học quốc-văn nhiều lắm.

Bản-báo xin vui lòng giới-thiệu cùng các bạn đọc-giả một quyển sách có giá-trị it thấy sách xuất bản mới được mấy quyển như sách này.

Dương-bá-Trạc

Bằng Sơ-học Pháp-Việt

Các cô các cậu có tên sau này đều trúng tuyển, tên đăng theo thứ tự A B C :

Trường Brieux

Học-sinh các trường tư-thục

Các cậu : Ng-trác-Anh, Dương-bùi-Bách, Lê-xuân-Bin, Phạm-văn-Ban, Trần-đức-Bằng, Hoàng - xuân-Bính, Phạm-quang-Bình, P am-thế - Bôn, Phùng-v Bửu, Hà-dương-Bưu, Đinh-v-Cẩn, Ng-xuân Cát, Đỗ-v-Chấm, Ng-chánh-C uyên, Ng-mạnh-Dực, Ng-v-Duyệt, Phạm-mạnh-Đàm, Phan-huy-Đàm. Phạm-Đao, Ng-trọng-Đạt, Vũ-hữu-Đ êm, P ạm-ngọc-Điển, Đinh-hữu-Định, Ng-v-Đỗ Vũ-đình Đôn, Ng-trọng-Đức, Lê-hữ - Đức, Ng-Gi, Ng-xuân G ẩn, Ng ngọc - Giới, Ng-tái-Hiền. Ng-v-Hòa, Đặng đình-Hòa, Phạm-thế-Hoạt, Trần-v-Hợp, Tống-v-Hy, Lưu-v-Ích, Ng-v Kính, Kiều-đức-Kính, Nguyễn-đức-Kín , Lý-đức-Kính, Thành-ngọc-Kín , Ng-quốc-Ký, Nguyễn-hữu-Ký, Trần-mạn -Khiêm, Vũ- anh- K uê, Nguyễn-văn- K uế, Ng-đình-Liên, Ng-thụy-Liên, Ng-đình-Long, Ng-v-Lư, Ng-ngọc-Mai, Ng-xuân-Mai, Lê-doãn-Mậu, Lê lương-Mậu, Lưu-tiến-Miện, cô Ng-thị-Minh, Đỗ-trung-Mại, Phạm-đình-Mỹ, Đỗ-bin - Ninh, Đa-v-Nội, Lê bá-Nội, Trần gia-Nùng, Hoàng-v-Ngọ, Lê-v-Ngọ, Ng-v-Ngự, Ng-đăng-Nguyên, Vũ-tiến-Nghị, Đường-ngọc-Nghĩa, Ng-v-Nhận, Ng-v-Nhiếp, Ng-khắc-Nhượng, Lê-đức-Nhượng Ng-văn - Phổ, Ng-đa-Phúc, Ng-kim - Phụng, Đoàn-huy-Quang, Lê-đình-Quảng, Ng - v - Quý, Trương-công-Quyến, Ng-đức-Quỳnh, Ng-Ruận. Lê v Sau. Ng - Sảng, Lê-quang-Sinh, Đỗ-minh Sinh, P am v-Sinh, Trần-v-Tảo, Vũ-quý-Tập, Ng-v-Tất, Ng-đức-Tiến, Trần-v-Tốn, Phạm-văn-Tín, Quản v-Tín, Ng đình-Toản, Lê-mạnh-Quản, Ng si Tuấn, Đặng-đ-Tuất, Ng quang-Tuệ, Ng-Tuyển, Đỗ đình-Thiện, Ng-v Thịnh, Đỗ-bá Thọ, Ng-đình-Thuy, Phạm - khắc - thuyết, Ng-xuân-Trác, Hoàng hữu-Trang, Ng-quốc Trinh, Ng-v-Trịnh, Lê - đình-Trọng, Ng-hữu - Văn, Ng-hữu-Xuân, Đặng quý-Yên.

Trường Đáp-cầu

Chu-văn-An, Nguyễn - trọng - Ấu, Vương huy-Bảo, Lương-v Bảo, Phạm-văn-Bật, Lý-nguyên-Bình, Trịnh-văn-Bồng, Ng-đình-Can, Đào-trọng-Cát, An-văn-Cẩu, Đặng-ngọc-Cẩu, Hoàng-đình-Chúc, Ng-h-Chúc, Đỗ v-Chung, Phù o-h-Chương, Ng ugo -Diệm, N.-văn-Doãn, Hoàng-minh-Doãn, Ng-thế-Dương, Dương-v-Dị, Ng x-Đắc, Trần-quang-Đắc, Ng-v-Đại, Hà-duy-Đản, Ng-h-Đạo, Đặng-đình-Đề, Ng-ngọc-Đình, Ng-v-Đức, Hoàng bá-Gia, Vũ-ngọc Hào, Tôn thất-Hiếu, Ng-văn-Hòa, Ng-văn-Hoạch, ng-Hoàng, Vũ-văn Hoat, Ng-văn-Hợp, Phạm-mạnh-Hướng. Phạm thị-Huy, Ng-văn-Ích, Đoàn-v Kiêm, Vũ-văn-Kham, N.-gia-Khánh, Trần-sĩ-Khiêm, Ng-đình-Loan, Lê-v-Lợi, Trần-khắc-Long, Nguyễn-văn Lượng, Nguyễn-khắc Mẫn, Lê-duy Ngọc, Phạm-huy-Ngọc, Phan-đình-Nguyên, Ng-v-Nghiên, Nguyễn đình-Nhẫn, Ngô-chí-Nhiệp, Hồ-a-Nhil, Trương-v-Như, Ng-v-Nhượng, Ngô-hữu-Pháp, Ng-v-Phan, Ninh-v-Phan, Chu-hà-Phương, Chu v-Quắc, P am-đức-Quang, Ng-như-Quỹ, Ng-v-Rằng, Hoàng quang-Sá, Ng-văn-Sâu. Trần-văn-Sinh, Nguyễn-Tấn, Hoàng ngọc-Tiến, Ng-tất-Tố, Phạm-v-Tuấn, Đỗ-khanh-Tuấn, Hoàng-như-Tăng, Chu-văn-Tung. Đàm-viết-Tước, Ng-quý-Tường, N.-cát Tường, Hồ-quang-Tự, Ng-bằng-Tuyết, Ng-văn-Tỉ, Đỗ-văn-Tỉ, Ng-thị-Thái, Ng-tấn-Thân, Ng-hữu-Thăng, Trương-văn-Thành. Ng-văn-Thành, Ng-văn-Thể. Ng-hữu-Thi, Ng-đình Thọ, Vương tl i Thoa, Ng -thị-Thơm, Phan-thi-Thuần, Vũ-văn-Trúc, Ng-ngọc Uyên, Vũ đi h-Văn, Ng-thế-Vinh , Ng quỳnh-Vị, Ng văn-xuân.

Trường Viết-trì

Nguyễ -v-An, Ng-lương-Bích, Ng-văn-Bình, Trần-quang Bình, Lê-thi-Chính, Đỗ-duy-Dần, Trần-thận Dung, Phạm-tất Đắc, Ng ki ắc-Đắc Đỗ xuân-Đào Ng ngọc-Đạt, Ng đức-Đạt, Cao-đình-v-Địch, Ng-hữu Đ , Ng-v-Đức, Ng đức-Hậu, Nghiêm-xuân-Hoan tức Chu, Ng-như-Hoàn, Ng-v-Hỷ, Ninh-hữu Hợp Ng-v-Hứa Kim-ngọc-Huy, Ng-v-Huy, Hoàng-ninh Kiến, Phạm-hữu-Kim, Ng-hữu-Kinh. Bùi-minh-lan-Khai. Ng-quốc-Khang, Ng-tiến-Khoa, Trần-v-Lân, Đặng-bá-Lân, Bùi-huy-Lễ, Ng trọng-Luyện, Đỗ-v Nhâm, Ng.-ngọc-Nhiễm. Trần xuân-Nhuận, Phạm-đư -Nhuận, Phan tin - Oánh, Ng-công-Oánh, Phạm-ngọc Rĩ, Trần-mộng-Sinh, Dương-xuân-Tiến, Ng-ngọc-Tiuh, Hà-an-Thái, Hoàng văn-Thân, Ng-v-Thiêm, Đào-v-Thiết, Đỗ-quý-Thông, Phạm-tiến-Thuy, Trần-xuân-Thuyết, Ng-v-Trân, Vũ khắc-Trang, Phạm-v-Trung, Phan-kiều-Trương, Ng-huy-Uông, Ng-đắc-Viễn, Phạm-văn-Viinh, Bùi-đức-Vĩnh, Ng-như-Vượng, Trần-Xuân, Vũ-văn-Yên, Vũ-sĩ-Yến.

Rản-quán có lời mừng các cô các cậu mới trúng tuyển.

Các cuộc phát phần-thưởng

Mỹ-điền (Bắc-giang)

Hôm 15 juin vừa rồi, trường Mỹ-điền thuộc tổng Hoàng-mai đã làm lễ phát phần thưởng cho học-trò. Nhà trường kết hoa treo đèn, bài trí trông rất ngoạn mục. Trên có viết bức hoành bốn chữ « Học nãi hữu hoạch ». Cửa trường có cắm nhiều cờ. Đúng 8 giờ sáng thì quan huyện Việt-yên Lê-đình -Trân về làm tọa chủ. Thân hào trong tổng cùng các phụ huynh học-trò đến dự lễ rất đông. Khi ai nấy đều an tọa cả rồi, thì ông chưởng-giáo Vũ-đình-Trinh có đọc một bài diễn-văn nói về cái địa-vị Hán-học và Pháp-học ở nước ta bây giờ cũng là sự học chữ quốc-ngữ. Nói đến sự học chữ quốc-ngữ, thì ông giáo Trinh có cổ-động các hương người hoài bão một cái chí nghĩa to tát, chỉ lốc lòng cố sức đem điều hay lẽ phải mà phổ bày trên tờ giấy, đem các tin tức của thế-giới hằng ngày mà giới-thiệu cùng quốc-dân. Các bậc người đó, công danh không hám, lợi lộc không cầu, đã tin rằng cái vận-mệnh nước Nam sau này hay dở là do ở chữ quốc-ngữ, cho nên mới mở mang ra các tạp-chí tân - văn. thu thập lấy cái tinh-thần của Âu văn cùng Hán-tự mà truyền-bá vào lúc quốc-văn còn đương non nớt này. Bài diễn-văn này dài lắm mà ý tứ rất sâu xa.

Còn một đoạn dưới, ông giáo Trinh có khuyến học-trò nên thề tất cái lòng cha mẹ nuôi con, gây dựng cho con mà cố chí chăm học để sau này thành đạt được cái ơn sinh dưỡng, sau có thể đem được cái tài học của mình ra mà giúp nhà giúp nước, mà làm những việc ích lợi cho đồng-bào.

Kế đến quan huyện Việt-yên đáp lại vẫn tắt mấy lời qui báu để khuyến các ông thân hào nên chăm chỉ cho con theo học và cần nhất là lưu ý đến sự học của con gái nữa. Quan huyện lại có lòng tốt đem cho giấy bút cho trò để khích khuyến bọn thiên-niên nên chăm chỉ học. Ngài lại rất yêu mến học-sinh cho nên các lời khuyến răn của ngài bọn học-trò lấy làm vui vẻ lắm.

Rồi đến một người thay mặt các thân hào và cha mẹ học-trò đọc một bài diễn-văn để cảm ta quan huyện đã chiếu cố về làm chủ tọa và cảm ta hai ông giáo đã hết lòng dạy bảo dân em trong tổng mà mỗi năm lại đặt ra kỳ phát phần thưởng này để học tập. Sau đến ông trò-giáo Nguyễn-Hiền đọc danh sách phát phần thưởng cho học trò Mỗi lần đọc xong diễn-văn thì có pháo nổ liên thanh cùng tiếng cồ tay xen lẫn với tiếng bát âm trong làng ra giúp lễ. Đến hơn 11 giờ rưỡi, thì xong lễ.

P. lai cảo

Bình-lục (Hà-nam)

Sáng hôm 16 juin vừa rồi, trường P áp Việt huyện Bình-lục có làm lễ phát phần thưởng cho các học sinh. Buổi hôm ấy có quan huyện sở tại làm chủ tọa và các nhà lại chánh phó tý đến dự lễ cũng khá đông, khi an tọa rồi M. Phan-v-Thìn là c ương-giáo có đọc m t bài diễn-văn. Phần thưởng năm nay khá nhiều vì số tiền tiêu cũng khá hơn mọi năm Nhà t thể x n liệt kê danh sách những nhà hảo tâm có gửi tiền hoặc cho sắc thưởng n ư sau này :

Quan sứ một gói sách ; các quan tỉnh Hà-nam 5 p; quan huyện Hoàng-tic -P ụng 3 p ; ông Mạc-đình-Tư 1 gói sác ; MM. Đề lại i p ; Lục-sự 1 p ; Ng-v-Mẫn, ng ji-viên 1 p ; Ng Ng-Nhung, chủ ty rượu 1 p ; Lê-văn-Tiếc, đội trạm 1 p ; Đỗ-trung-Nguyên 1 p. Ng - ữu - Tùng 1 p : Nguyễn 1 p ; Ng - ữu - Tùng 1 p : Bằng-nguyên-Tổng 1 p ; C án văn Mỹ 1 p ; Ng-xuân-Hs 1 p ; và trong 8 tổng, người 0 p.30 cùng 0 p 20 ; tổng cộng được là 37 p 4 n và độ 15 p. sách.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 34 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ bảy 21 Juin 1924
S. Louis de G

Âm-lịch

20 tháng năm, năm Giáp-tí
Ngày Tân mùi
Hành Thổ Sao Nữ, Trực Trừ
KỴ, Tác-tương, Phúc-đường
Chư sự bất nghi

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		9 $ 20
— nhì	—	8 20
— ba	—	7 85
Thóc.	—	5 60
Ngô.	—	5 00

Giá bạc. Kể từ ngày 20 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 68

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* mang tàu sang Pháp đến ngày thứ tư 25 juin hồi 8 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 24 juin.

Các quan võ Nhật tại Hanoi. — Các quan võ tàu *Ohi* của Nhật đã đi ô-tô tới Hanoi sáng hôm qua, cả thảy 15 người. Quan cai-trị Maillard thuê riêng của quan Tổng sứ, M. Koch đại-biểu quan Đốc-lý và quan trung-tá Vergoz đại-biểu quan Thống-soái có đến đón các quan Nhật tại nhà khách-sạn Métropole.

Hồi 10 giờ rưỡi các quan Nhật đến chào quan Đốc lý rồi lên chào quan Phó Toàn-quyền tại phủ Toàn quyền. Trưa hôm qua, thết tiệc tại nhà khách sạn Métropole và buổi tối quan Đốc-lý thết tiệc tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý, cả thảy 50 vị.

Buổi chiều các quan Nhật đi chơi ô-tô trên đường cái quan và dạo xem các phố ta.

Tiệc xong các ngài lại đi ô tô đêm về Haiphong.

Chức Thông-đốc hàm. — M. Deroussin (Joël) quan cai-trị hạng nhất ngạch Đông-pháp hiện nay về hưu thì được bổ chức hàm Thống-đốc thuộc-địa.

Quan Deroussin khi trước có sung chức quyền Khâm-sứ Ai-lao.

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
125, Route de Sinh-từ
(Đèn Giếm)
Có bán nước cất thật là thanh-khiết, chai quả bầu, mới sắt.

Các ngài nào sành uống nước chanh, từ nay k ông cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Cứ hiệu nay mà uống ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Xin-hiện có bán cả nước hơi Soda, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh khiết.

Một cuộc diễn-thuyết tại trại binh. — Sáng mai hồi 7 giờ rưỡi quan Đại-úy Gaillet sẽ diễn-thuyết tại phòng Thư-viện của các quan võ về « các xe chiến trận ở ngoại quốc » về sự cải-lương các khí cụ của Pháp vân vân.

Bằng Sơ-học Pháp - Việt. Trường Sinh-từ chiều hôm nay hãy còn thi vấn đáp, có lẽ 6 giờ chiều hay là sáng mai thì mới có bảng yết những người trúng tuyển.

Rước Sáng-tl. Đến chiều chủ-nhật này, hồi 5 giờ rưỡi, nhà thờ Hà-nội sẽ rước Sáng-tì như mọi năm. Hiện nay đã sắp sửa xong mọi việc rồi. Đúng 5 giờ rưỡi thì bắt đầu ở nhà thờ chánh ra, đi qua phố Nhà thờ, hàng Bông, hàng Trống, rồi lại về nhà thờ.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Căn-cáo

CHỚP BÓNG MÙA HÈ. — Bắt đầu từ ngày 15 Juin giờ đi cho đến hết vụ hè thì nhà chớp bóng PALACE đóng cửa không chớp bóng ban tối, chỉ chớp mỗi tuần-lễ có hai buổi ban ngày thứ năm và chủ nhật mà thôi, còn những buổi tối thì chớp trước cửa Café Métropole.

TAI RẠP PALACE
Mỗi tuần-lễ 2 buổi ban ngày
THỨ NĂM VÀ CHỦ-NHẬT
Mỗi lần chớp mỗi chương-trình khác nhau
Giá vào xem vẫn như cũ

HỘI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆN CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BA CHUÔNG
(Hiệu Bac-chê MONTÈS)
HANOI

Tòa Thượng-thẩm *Ý thế đánh người.* — Vì việc lệ làng Ng-v-Luyện là chánh tổng cựu làng An-đông (Hà-nam) cậy thế là đàn anh hà hiếp đánh một người tên là Ng vă -Đông phải nhiều thương nặng, chữa mất 2 tháng mới khỏi. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Luyện 10 đồng và bắt phải bồi 10 đồng cho người bị đánh. Tòa Thượng-thẩm tăng tội tên ấy lên 1 tháng tù và 2) đồng và tăng tiền bồi thường lên 20 đồng.

Tự tiện đánh thuế. — MM người tên là Vũ-v-M,ch thưa lý-trưởng làng là Ng-văn-Tân tự tiện đánh thuế trâu bán ở chợ làng mỗi con là 0 p. 20. Tòa Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt lý-trưởng 3 tháng tù án treo. Tòa Thượng-t ẩm tha cho vì xét thuế trâu là không phải lý-trưởng tự tiện thu để tư tiêu, và xét việc đó không can thiệp gì đến bến nguyên chỉ vì thù về sự tranh lý-trưởng không được nên đi kiện mà thôi.

Giả mạo. — M t người tên là Năm đi linh đóng ở bến Pháp có để tiền phụ-cấp cho chán tên là Lai. Nhưng lý-trưởng làng là Ngô-văn-Thiệp lại khai là con người đi lính. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Ngô-v-Thiệp 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án, nhưng cho án treo.

Tự tiện giam người bắt đỏ. — Một người đàn bà tên là Thị Sái có vay vợ tên Lê-văn Xoán là lý-trưởng một món tiền đến hạn chưa kịp lo trả. Tên ấy cậy thế là lý-trưởng trong làng bắt người đàn bà ấy giam và cho người đến nhà mẹ chồng người ấy bắt thóc trừ nợ. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-giang phạt tên ấy 4 tháng tù 20 đồng và bắt phải bồi 50 đồng cho mẹ chồng người ấy tên là Thị Kế. Tòa Thượng-thẩm y án, nhưng cho tội tù án treo.

Tự-tiện lich-kỳ. — Một người có vay 120 đồng của Lê Kinh, viết văn-tự thế nhà và đất, đến hạn người ấy chưa có tiền trả thì tên Kinh tự-tiện chiếu văn-tự cầm lấy nhà đất cho người nhà là lũ tên Ng-v-Thành đến vất đồ đạc ra đường làm gãy và hỏng cả. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Lê Kinh 3 tháng tù, tên Ng-văn-tức Mười n ỗi tên 1 tháng tù, tên Ng-đình-Cảnh bồi 50 đồng cho chủ có nhà đất. Phạm duy-Lập mỗi tên 4 ngày tù án treo và bắt phải liên-đới với nhau. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tất cả được hưởng tội tù án treo.

Tiêu tiêu công. — M. Ng-mạnh-Hướng chánh-tổng ở làng Lỗ bị m t người làng tên là Cung-khắc-Lâm, k ện chiếm phiếu quốc-trái của dân là để sửa sang ngôi mộ bậu rồi tiêu đi không sửa sang gì cả, phải tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt 20 đồng và bắt phải bồi 24 đồng là tiền hoa lợi ruộng bậu trả dân, còn k ỏi cản tiền quốc trái thì xét đã trả làng trước khi bị kiện thì thôi. Tòa Thượng-t ẩm tha cho M. Ng-mạnh-Hướng vì xét người nguyên đơn không dự gì hội-đồng hương-chính, không có quyền được kiện và việc ấy không đủ chứng cớ, mà tiền phí tổn về việc kiện ấy t ì l bên nguyên đơn phải chịu.

Mẹ mìn. — Tên Phạm-thị-Thọ mua một đứa con gái lấy còn bé chục đem sang bên Tàu bán thì bị quan sở tại bắt được giải về Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt 1 năm tù. Tòa Thượng-t ẩm y án.

Án cướp. — Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Ng-văn-Khôi 7 năm tội đồ và tên Bùi-văn-Nghị 5 r ăm tù về tội ăn cướp nhà người ly-trưởng tên là Ng-văn-Nghị. Tòa Thượng-t ẩm y án.

Tòa Nam-án tỉnh Bắc-giang phạt tên Lương-văn-Nghĩa 5 năm khổ sai về tội ăn cướp nhà một người tên là Hẹ, Tòa Thượng-t ẩm y án và phạt thêm 5 năm quản thúc nữa.

Lời minh tạ — Chúng tôi có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà, đã có lòng thương cho đồ phúng viếng, gửi giấy chia buồn và đi đưa đám bà ĐỖ-THỊ-HỢP chúng tôi, sáng hôm 18, tháng 5 ta này (19 Juin 1924)

Trong lúc không tổng, nhiên điều nhầm lỗi, xin các cụ, các ông, các bà tha-thứ cho.

Nay bái tạ
Đỗ-đình-Ảo,
Cùng gia-quyến.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị đến ngày thứ tư 2 juillet hồi 8 giờ sáng sẽ họp tại tòa Thượng thẩm Hanoi.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ
ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, và điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp phép.

Ông Tổng-quản-lý
G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời để qui-khách biết rằng công-ty mua được đèn điện họ già, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, nó 50 bougies định giá là 3 $ fr. 50,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt để kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

Ngạch Học-chính. — MM Đỗ-đăng-Duang và Nguyễn-v-Xung, trợ-giáo tập sự, đều được thăng trợ-giáo thực-thụ hạng tám.

Thi thư-ký ngạch vô-tuyến. — Những người thi thư-ký ngạch vô-tuyến có tên sau này đều trúng tuyển và được bổ thư-ký tập-sự kể từ ngày 16 juin 1924 :

MM. Ng-đức-Quy, Đoàn-v-Trước, Ng-hữu-Tuy, Phan-kế-Nha, Đỗ quốc-Bảo, Lê-nghiệp-Toàn, Ng-Thinh, Phạm-chí-Thanh, Trịnh-quang-Trương, Phan-lương-Đắc, Trần thế Vân, Cao-bát Khai, Vũ đăng-Lương, Ng-khắc-Tương, Ngô-văn-Mai, Lê-Thông, Tô-đình-Thanh, Lê-minh-Châu, Phạm-ngọc-Mai, Trương-văn-Thanh, Phạm-gia-Vinh.

Trả lời bài « Nhà cửa đất đỏ ». — Số báo hôm 13 Juin này về mục thời sự Hanoi có ông V. lại cẩu bài như trẻ, hình như ông có ý chỉ trích điều tối, nhưng ông khéo thêu dệt nên lý, chứ không khi nào có chuyện thế. Nguyên tôi là một người buôn bán vẫn hay đi hôn-xa, gặp một chàng muốn sự trăm năm cùng tôi ; nhưng tôi cũng không có ý ái. Ngày đầu là một bác chay giấy xưng danh là thầy sếp ga, tôi xuýt lầm, may mà không mắc lừa. Tôi dạy là gái không chồng, ai có lòng thực tôi sẽ định nơi nương tựa. Vậy mà ông V. dám nói là khuyến dỗ, bẫn ai gái đi già mồm, thực là một lời nói không dân, chực khuynh hãm người một cách dảo điên vậy.

Nguyễn-t j-Ba

Quản-thúc — Những người có tên sau này hết hạn ở tù, thì bị quản-thúc như sau này :

Ng-v-Thanh tức Hoàng-văn-Trung ở Lang-mét (Bắc-giang), Ng-văn-Sản cũng ở làng ấy, Ng-viết-Hưu tức Tư-Hiu, ở làng Kiên hanh (Nam định) và Lê-xuân-Ngoan ở làng Thượng-đồn (Nam-định) trong hạn hai năm.

Bùi-văn-Lạc, ở làng Hiệp-sơn (Hải-dương) và Đỗ-văn-Bình, ở làng Quảng-tân (Hải-dương) trong hạn năm năm.

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI CHÍNH TỔNG CỤC
cậu Đông pháp Tôn-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ ĐỒ ĐI
Giáp phố hàng Cót số 83.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montès chương trình hiệu Bào-chế của ông cho ông Dumart, bào-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học đường Paris đã một năm nay. Ông Dumart từ trong coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận nhờ về thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Bán một cái xe Moto « *Terrot* » 2 mã lực 3/4, 2 temps, còn tốt lắm.

Hỏi tại M. Saunier, Sergent, Hôpital militaire, Hanoi. 3854

Ai muốn học tư Xin có lời bá cáo để các người biết rằng M. Hoàng-cơ Nghị, cách-trí khoa cử nhân, ở route du Grand-Bouddha, ngõ 33, N° 38, có dạy tư về các khoa : toán-học, hóa-học và vật lý-học (physique).

Ai muốn học thì cứ đến nhà M. Hoàng-cơ-Nghị mà hỏi thể lệ. 3858

BẢN HẠ GIÁ
Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARISIENS » mỗi gói.	0 p. 08
Thuốc STIC « BAVANE » mỗi gói.	0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào gấp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0. 20

Từ trên cây ngã xuống. — Tối hôm qua, vào hồi 7 giờ rưỡi đường Paul-doan có một đứa con trai trèo lên cây sấu lấy quả, chẳng may trượt chân ngã xuống, gãy mất một chân và mồm mặt máu chảy ra nhiều lắm. Người ta đã khiêng nó vào nhà thương chẳng biết có sống được không.

CẦU SÔNG CÁI

Tối hôm nọ, tôi đi chơi mắt cầu sông cái lúc về gặp mưa phải cảm, nhờ uống được mấy hoàn thuốc khỏi ngay ; xin mách bà-con : thuốc ấy mua tại hiệu **QUẾ-LÂM, 42 phố Phúc-kiến Hanoi** *là một hiệu chuyên bán sâm quế thực sao thượng hạng và các thứ hoàn tán thuốc gia truyền.*

Đã xuất bản lần thứ 2

VIỆC BẮC-KỲ

HOÀN-LONG (Hà-đông)

Xuýt chết đuối Ngày hôm mồng 8 ta, có một người lính cơ huyện Hoàn-long đi tuần, thấy một đứa con gái độ 16, 17 tuổi, ngã ở dưới hồ làng Thịnh-lo, người lính liền nhảy xuống vớt lên được, hết sức cứu mãi đứa con trai ấy mới sống lại. Việc này thật đáng khen lắm.

Đỗ v-Xuất lại cảo.

NAM-ĐỊNH

Cái nạn lục-bình. Từ khi có giống lục-bình mọc man-diên khắp mọi chỗ trong xứ ta, làm hại cho việc cấy gặt của các nhà nông và việc vận-tải của các nhà công thương ta thật không phải nhỏ ; đã có nhiều lần quan Thống sứ thông tư cho các quan tỉnh nên bắt dân nâng dọn cho tuyệt cái giống hại ấy đi ; mà xem ra nhiều nơi vẫn còn khổ về cái nạn ấy lắm.

Ở Nam-định về hạt Vụ-bản, vào quãng Thái-la, Bảo-ngũ, lục-bình mọc khít hết cả bờ sông lạch ; đương mùa gặt chiêm, dân-sự chuyên chở được hột thóc ngoài đồng về rất là khốn-nạn ; các nhà buôn bán đi cân tốc cân xa không còn có lối nào mà đài lái cả ; thân dân mấy làng đấy lại bị một nỗi khổ nữa là không sao dùng, nghe nói ăn rửa các nước lục-bình, nhiều người đâm ra ho hen, ghẻ nở ; kể cái nạn lục-bình đến thế thì cũng không đâu bằng.

Mong là quan trên sẽ soi thấu cái nỗi khổ đó cho dân mà ra lệnh nghiêm sức cho tổng lý đốc suất dân phu đem ngay đi, nói cái nạn thì to mà nếu dọn riết thì chỉ trong mấy ngày cũng có thể trừ khử được. Dân với dân thì không bảo được nhau ; những việc như thế này là thế nào cũng cần phải nhờ có cái tiếng quan mới được. Tưởng các ngài của mẹ dân cũng không nên tiếc gì mấy mảnh giấy, mấy chữ phê mà không thân-sức ngay cho tổng-lý lắc hạn làm cho xong ngay cái việc trừ hại rất lớn ấy.

THÁI BÌNH

Bến Tân-đệ. — Ở con đường từ Tân-đệ vào Thái-bình xưa kia hành-khách qua lại đêm hôm thuyền-thoảng có xảy ra một vài chuyện bóc lột ; ở trong mục thời-sự này đã có đăng mấy lần. Đó là chỉ vì có mấy đứa vô nghiệp du đãng trong dân, tụ tập chè-chén phi phè mà thông đồng với lũ phu xe làm điều phi pháp. Con đường Tân-đệ Thái-bình là một đường đi lại đông đảo, buôn bán đêm-dịch nhất mà nếu nó như thế thì hại cho dân biết nhường nào !

Từ ngày quan huyện Nguyễn-hợp-Phác về, đó được mấy thằng đầu trộm đuôi cướp trong dân, rình bắt được tang chứng hẳn-hoi, giải tòa giam-trị, thì từ đấy đường đi lại ở đồng thương yên ổn lắm. Cho hay sự phát gian trừ phục cũng là một sự cần kíp của các quan phủ huyện ý phải nhận làm việc bổn-phận mình vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Chết vì hơi men ! — Hôm 13 Juin mới rồi, một người phu thuyền ở làng Thanh-lang huyện Tuyên-hóa đi bè trên miền Sơn-khê, nhân vì trung-thu, không biết ngã nghiêng thế nào, mà tế xuống vực sâu ; lúc lấy may có người cứu được, nhưng về đến nhà được mấy ngày thì chết.

Thầy bói nấu rượu lậu ! Một ông thầy bói kia ở Chò-mai về huyện Lệ-thủy, không biết nghề thầy không được phát tài hay sao, mà thầy phải xoay qua nghề nấu rượu lậu ; nhưng rủi cho thầy gặp phải buổi đen, bị cơ người tố-giác ra, thầy phải đòi đến cửa công. Nhưng thầy một hai kêu oan. Chẳng biết có thật oan không ?

Hai con tranh thật to Mới rồi mấy người đánh cá ở miền duyên-hải có bắt được hai con tranh khá to, một con to gần bằng cái nong nuôi lắm, một con bé hơn một tý. Nhưng trị-giá cả đôi, không được ba đồng.

Hiện tình thóc gạo ở bản hạt. Nhân mùa mới rồi thất-bát nhiều lắm, nên giá thóc gạo ngày một cao dần, gia đi ghe mành các xứ đến ăn nữa lại càng cao thêm. Nhưng quan-tỉnh cũng không lấy gì làm cat-cư, vì thóc cũ còn nhiều.

Đi gánh nước bị chết đuối. Hôm mới rồi ở làng Lã-phan về phủ Quảng-ninh có một người đàn bà đi gánh nước, chẳng may bị trượt chân tế xuống giếng. Đến khi vớt lên được thì đã chết rồi, không có phương kế gì cứu được nữa.

Người thiếu-phụ bạc-mệnh đó tên là Thi-Thiêm.

(*Xem trang thứ tư*).

Hiệu Bào-chế trung-ương Vân-nam
Chi-điếm ở HO-KOW
gần LAO-KAY
BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC
Giá tính phải chăng
Các tỉnh gửi mua cũng được
3843

交國經五

NGŨ KINH QUỐC-VĂN

Bản-quán có in bộ **KINH THI** dịch ra Quốc-văn, là tinh-thần của Lần-Đại-thư-cục ; nay mới ra quyển thứ nhất, Giá bán 1 p. 50

Quyển này, cách thức dịch và in cũng như quyển Đại-học của cụ Tư-thư ấy đã xuất bản khi trước, mà in bằng thứ giấy thật tốt ; dày 200 trang ; trong lại có nhiều những bức họa vẽ các tinh-khí của phương Á-đông thời cổ.

Ông Tản-Đà Nguyễn-khắc-Hiếu mấy năm nay vẫn gắng lên trong làng tươ, không phải là ông có lười biếng nghề vận-vẫn, ấy là ông đem hết cái tinh-lực làm văn-văn để dồn vào một bộ Kinh Thi dịch ra quốc-văn vậy. Lại được hai ông tú là ông Nghiêm-thượng-Văn và ông Đặng-đức-Tô cùng giúp vào việc dịch, cho nên như một quyển Kinh Thi, in tại bản-quán mới xuất bản, thật có sinh sắc cho trong cõi văn-văn nước nhà. Tưởng không những các quân-tử trong Pháp-học có thể dùng để khảo-xét thêm về sự văn-học Á đông, mà những bạn quân-thoa cũng có thể đọc, xem để khuyến, răn cho nên đạo tề-gia nội-trợ.

Và việc in, bản-quán sẵn có những con chữ Hán, chữ Quốc-ngữ thật mới và để riêng một bọn thợ khéo tuyển lam.

Các Ngài có lòng quá yêu xin sẽ biết rõ.

Nghiêm-Hàm ấn quán
58, rue du Coton, Hanoi
cửa-bách

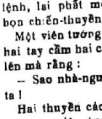
SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sau 20 Juin 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất
NỮ QUẦN TỬ
(Hát cheo)
Tích thứ hai :
TRƯƠNG-PHI ĐẠI
CHIẾN MÃ-SIÊU
(Trẻ-con diễn tuồng)

Tối thứ bảy 21 Juin 1924
TUẦN TỴ
(Sự-tích ông Châu-mãi-Thần)

Tối chủ-nhật 22 Juin 1924
KIM-NHAM
Làm bia để thế gian cười.
Phụ người chẳng bõ khi người phụ ta.
Tích hát cổ, nhiều vai trò đích đáng.

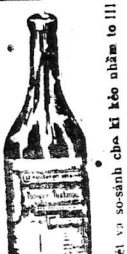
Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sân-nhiên-đài và nhà in Mực-đi-h-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

MUA MAU KẺO HẾT !!!

Bản-hiệu mới nhận được BÀI HÁT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Hue, tiếng Bắc, hát thường, hát chèo, hát cải lương cùng kỳ chuyện và ca-lý rất hay và rất tốt !!
Grand Arrivage Disques Annamites
CHANSON & Cie HANOI

Rượu bổ-đào:

« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những kinh-la, lắm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu như đã được đình-thần của MONTÈS *phụng cần dâng, có chế nên một thứ rượu gọi đặng gọi là* rượu bổ-đào, *có thể nên giúp thường, trước lực phí thì giữ cho qui được phòng khỏi dùng để tế thần-thánh.*

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

88 89

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *Soạn thuật*

Người chủ quán cầm lấy đĩnh bạc đi mua lợn rau vừa cá vừa thịt, đem về nấu cơm. Khi hai người ăn cơm xong, lại giục chủ quán mua mau gọi thuyền. Chủ quán vừa ra ngoài cửa thì trông thấy có một người lái thuyền đi qua.

Chủ quán gọi mà bảo rằng :

— Bác lái thuyền bọ *Trương* ơi ! Thuyền của bác đậu ở chỗ nào ? Trong quán tôi có một ông khách muốn qua sông, bác có thể chở giùm được không ?

Người lái thuyền nói :

— Hôm nay, trời gió to lắm, không thể sang qua sông được, để sáng mai hãy sang !

Thường-vạn-thanh nói :

Nhà-ngươi chịu khó chở ta sang, ta sẽ cho nhiều tiền.

Người lái thuyền nói :

— Thưa ngài ! Ngài trông mà xem, sóng sông gió như thế kia, thật không một chiếc thuyền nào dám qua lại. Nếu ngài chẳng có việc gì cần kíp thì nên để sáng mai hãy đi !

Thường-vạn-thanh nói :

— Ta có chết việc rất khẩn-cấp, không thể nào chậm trễ được, dám phiền nhà-ngươi chịu khó chở ta đi ngay hôm nay.

Người lái thuyền nói :

— Ngài đã cần muốn đi ngay hôm nay, nếu có gió to sóng lớn, xin ngài chớ sợ !

Thường-vạn-thanh nói :

— Sự sóng to gió lớn ở con sông *Dương-tử giang* này, ta đây từng trải đã nhiều.

Người lái thuyền nói :

—Ngài đã không sợ thì tôi xin đem thuyền đến chỗ, nhưng ngài trả cho hai lạng bạc.

Thường-vạn-thanh nói :

— Được ! Hai lạng thì hai lạng ta cũng trả cho !

Nói xong, liền cầm hai lạng bạc trao cho người lái-thuyền mà bảo rằng :

— Đây ! nhà-ngươi cầm lấy mà uống rượu !

Người lái thuyền ấy cũng là bọn quan-quân giả dạng làm ra, liền nói với *Thường-vạn-thanh* rằng :

— Vâng ! xin mời ngài xuống thuyền, hãy giờ mặt trời đã lặn lúc gió nhỏ !

Thường-vạn-thanh đưa nàng *Thúy-tú* xuống thuyền để nàng ngồi ở trong khoang, còn mình thì ngồi tại mũi thuyền, ngắm xem phong-cảnh.

Người lái thuyền chèo thuyền qua sông. Khi đến giữa dòng, nước đang chảy xiết, *Thường-vạn-thanh* ngảnh nhìn hai ngọn núi : *Kim sơn* và *Tiêu sơn*, ngọn cao rất hùng tuấn.

Bỗng thấy trên ngọn núi *Kim-sơn* có tiếng huyên-náo, lại nghe trong chùa *Cam-lộ* có tiếng súng nổ. Cả trên ngọn núi *Tiêu sơn* và các núi xung quanh, gần đấy cũng có tiếng súng nổ.

Bấy giờ chiến-thuyền ở đâu kéo ra rất nhiều, quân-sĩ đều mình mặc áo giáp, tay cầm cung tên, thuận gió giương buồm, êm lìm tiến đến. Có một chiếc thuyền cầm lá cờ tướng, trên đề mấy chữ : « *Trấn hải đại-tướng-quân* ».

Thường-vạn-thanh hỏi người lái thuyền rằng :

— Có sao lại có súng nổ liên-thanh và chiến thuyền ở đâu kéo ra thế ka !

Người lái thuyền nói :

— Thưa ngài ! Hôm nay quan tổng bình ở đây mở cuộc tuyện-tập quân-sĩ đó !

Thường-vạn-thanh nghe nói, cũng không lấy làm nghi. Người lái thuyền cứ lừ-lừ đưa chiếc thuyền đến bên cạnh chỗ chiến-thuyền kia. *Thường-vạn-thanh* nghĩ thầm : Quái-lạ ! Tại có biến-cố chi đây, nếu vậy thì không hay chút tả !

Thường-vạn-thanh nghĩ vậy, tức-khắc lấy cắm lưỡi dao, rồi đang chân đứng vững ở trên mũi thuyền. Bỗng nghe trên ngọn núi *Kim-sơn* kia có bắn một tiếng súng lớn, quân-sĩ rùng nhau reo hò. *Mã-khí* ở trên núi lại phất lá cờ vàng thì quân-sĩ trong các chiến-thuyền đều giơ khí-giới mà bắn về phía chiếc thuyền có *Thường-vạn-thanh* đương.

Khi cách nhau độ hai trượng thì một viên tướng mình mặc áo giáp, tay cầm cái roi sắt, quát to lên mà rằng :

— Tên tội-phạm cướp-phá pháp-trường kia, mày định trốn đi đâu nào cho thoát !

Nói xong, nhảy vọt sang thuyền *Thường-vạn-thanh*, giơ cái roi sắt lên để đánh. *Thường-vạn-thanh* vội vàng cầm dao đỡ, chỉ nghe thấy « *Keng* » một tiếng thì cái roi sắt kia bắn ra đã kể hàng 3 trượng, rơi xuống lòng sông. Viên tướng ấy tay không, đánh nắm phục xuống đất.

Thường-vạn-thanh quát to lên mà rằng :

— Đồ vô dụng này ! Tài-cán không có, cũng dám liều mình mà mưa lấy cái chết.

Nói xong giơ dao chém đôi viên tướng ấy ra, rồi bắt tả-thi xuống dưới sông. Quân-sĩ trong các chiến-thuyền kia, thấy chủ-tướng chết rồi, đều reo hò bảo nhau giương cung ra bắn. Mũi tên bắy giờ tiến đến, tua-tủa như mưa.

Thường-vạn-thanh tay cầm lưỡi dao gạt các mũi tên, mà chẳng một mũi nào dính vào mình cả. *Mã khí* ngồi trên ngọn núi, trông được tỏ-ràng, hầm hầm nổi dận, cầm lá cờ lệnh, lại phất một cái thì có một bọn chiến-thuyền nữa kéo ra.

Một viên tướng mình mặc áo giáp, tay cầm cái roi sắt, quát to lên mà rằng :

— Sao nhà-ngươi lại dám hại bạn ta !

Hai thuyền cách nhau độ hai, ba trượng, viên tướng ấy cũng vươn mình nhảy vọt một cái, sang thuyền *Thường-vạn-thanh*, giơ cái roi sắt lên đánh. *Thường-vạn-thanh* vội-vàng cầm dao đỡ, chỉ nghe thấy « *Keng* » một tiếng thì cái roi sắt kia bắn ra đã kể hàng 3 trượng, rơi xuống lòng sông. Viên tướng ấy tay không, đánh nắm phục xuống đất.

Thường-vạn-thanh quát to lên mà rằng :

— Đồ vô dụng này ! Tài-cán không có, cũng dám liều mình mà mưa lấy cái chết.

Nói xong giơ dao chém đôi viên tướng ấy ra, rồi bắt tả-thi xuống dưới sông. Quân-sĩ trong các chiến-thuyền kia, thấy chủ-tướng chết rồi, đều reo hò bảo nhau giương cung ra bắn. Mũi tên bấy giờ tiến đến, tua-tủa như mưa.

Thường-vạn-thanh tay cầm lưỡi dao gạt các mũi tên, mà chẳng một mũi nào dính vào mình cả. *Mã khí* ngồi trên ngọn núi, trông được tỏ-ràng, hầm hầm nổi dận, cầm lá cờ lệnh, lại phất một cái thì có một bọn chiến-thuyền nữa kéo ra.

Một viên tướng mình mặc áo giáp, tay cầm cái roi sắt, quát to lên mà rằng :

— Sao nhà-ngươi lại dám hại bạn ta !

Hai thuyền cách nhau độ hai, ba trượng, viên tướng ấy cũng vươn mình nhảy vọt một cái, sang thuyền *Thường-vạn-thanh*, giơ lại cái dùi-đồng lên để đánh. *Thường-vạn-thanh* lại cầm dao đỡ, nhưng đỡ mạnh quá, viên tướng ấy đứng không được vững, thành ra ngã ngay xuống sông.

Quân-sĩ trong chiến-thuyền thấy chủ-tướng ngã xuống sông rồi, cũng bảo nhau giương cung ra bắn. *Thường-vạn-thanh* lại lấy dao đỡ. Hồi lâu, các chiến-thuyền đều dẫn lui xa.

Mã-khí thấy vậy, trong lòng cảm tức bội-phần, lại nghiến răng mà nói rằng :

— Đứa tội-phạm kia giết chết hai viên tướng của ta, ngờ ! có đáng giận hay không ! Nếu ta không bắt sống được nó thì ta thề không sống làm người nữa !

Nói xong, tức khắc cầm một lá cờ đỏ ra đứng trên đỉnh núi phất luôn mấy cái. Bỗng nghe tiếng súng nổ, quân-sĩ trong các chiến-thuyền, reo-hò rầm-trời bốn mặt đổ ra, vây kín xung quanh chiếc thuyền của *Thường-vạn-thanh* để cố bắt cho được.

HỒI THỨ XXXIX

Mã-khí thấy *Thường-vạn-thanh* giết chết luôn hai viên tướng, trong lòng căm-tức, mới phất lá cờ đỏ. Quân-sĩ thấy hiệu cờ, cùng nhau reo-hò, lại có một bọn chiến-thuyền kéo ra, bỏ vậy *Thường-vạn-thanh*, Ma-tro g các chiến-thuyền ấy thì quân sĩ mỗi người đều cầm một cái lồng hỏa-đồng, để sắp-sửa đúng trận hỏa-công vậy.

Quan huyện *Đan-đồ* với-vàng bẩm với *Mã khí* rằng :

— Dám bẩm-đại-nhân ! Người này là một tên tội-phạm khẩn-yếu của quan *Hoa* tướng-công, nay ta dùng hỏa-công, chỉ sợ không thể nào mà bắt sống được, bấy giờ quan *Hoa* tướng-công quở trách, biết làm thế nào...

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cái nạn xe trâu. — Ở các thành-phố hàng ngày thường xảy ra cái nạn ô-tô, nạn xe đạp, mà ở miền thôn quê thì thường xảy ra cái nạn xe trâu, nạn xe bò.

Như mới rồi đây, ở làng Phù quí phủ Quảng-ninh, có một người liền phu chở một xe trâu cũi thật đầy, từ trong núi đi ra, khi lội qua khe, xe ngã, người liều-phu bị tế xuống khe, dập đầu, chết ngay buổi ấy.

TOURANE

Cuộc bay vòng quanh thế-giới. — Qua đến chiều chủ nhật 15 juin, thì chiếc máy bay của quan Đại úy Hoa-kỳ, nhân hôm trước hư - hỏng đỗ xuống hải-phận Thừa-thiên rồi ghé vào Kinh-thành, tu bổ xong, lại bay vào đỉnh-trú tại Vũng-thông; vậy 7 giờ tối hôm ấy cuộc hoan nghênh mới mở tại nhà xéc để chúc mừng các phi-tướng nước Mỹ.

Đến sáng ngày 16 từ hồi 5 giờ rưỡi thì cả ba chiếc máy bay đã mở máy chạy trên mặt nước, đạo quanh giữa Vũng-thùng có hơn ba vòng, tiếng chân vịt kêu rầm cả một xứ; xung quanh bờ biển thiên-hạ đứng xem đen ngòm, trông thật là vui mắt. — Ngó chẳng khác gì ba con ngỗng trời lội bơi thi với nhau, bỉ lành qua rẽ nước đăng sau đuôi vồng lên trắng xóa, lại thêm ánh nắng chiếu vào, rõ giống như ba con rắn bạc đuổi theo sau ba con ngỗng trời vậy. Lượn quanh nửa giờ, ước có mấy mươi ki-lô-mét vừa dừng 6 giờ thì cả ba con ngỗng Hoa-kỳ đều cất cánh, bay bổng lên trên không, rồi cứ từ từ đưa theo bờ biển mà bay thẳng vào hướng nam; lúc bấy giờ thì cái chiếc tàu chiến đi bảo hộ đạo phi-cơ cũng đã chạy trước từ bao giờ rồi không trông thấy gì nữa. Ngoe nói có đến hai chiếc tàu chiến đi theo, một chiếc đi tiên phong và một chiếc đi hậu tập.

Coi như thế thì ra nước Mỹ đã tổ chức cuộc bay vòng quanh thế-giới này thật là hoàn toàn và cách bảo hiểm rất là chắc chắn.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thần-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vặt, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

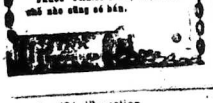
Trong đời người ta, những điều bất-hạnh là những nhẽng đau xoàng mà giai, nhất ý nỗi một nhọc nhằn tới hàng ngày vì những những ấy làm cho chân nguyên suy đi, gân cốt kém đi, hại cho sự thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, muốn giữ quyền lợi, mỗi khi người ta thấy trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết nỗ cho rất lợi cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể một-nhọc mà muốn hồi-phục lại, và cho khỏe muốn giữ gìn cho trăng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiện bán-chỉ nhà thuốc nào cũng có bán.

CẢO CHỮNG ĐAU THẦN
Ban hoặc
Nhức và đau xương.

HỠI NHỮNG KẺ ĐAU XƯƠNG

Những sự đau đớn, những lúc quá tim đánh mạnh, những lúc thể hồng hộc, những lúc đau lưng, những lúc mạch-máu sưng nước tiền-liện đục cẩu các người là điều lại trong máu có nhiều cặn. Cặn ở phân đen-bà thì nhọc kinh nguyệt không điều, nào huyết-bạch, nào nhức đầu cũng là một cớ ấy cả. Nếu dùng thuốc

Dépuratif Richelet

rồi nào trong những chang ấy chẳng những là làm cho xương cốt rắn mà đau lưng cũng mất lại khỏi cả các bệnh ngoài da như là hắc lào lở ra các chàng mà bệnh Giang-mai phá ra.

Thuốc này có bán ở các hàng lục-hợp to

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thần-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vặt, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều bất-hạnh là những nhẽng đau xoàng mà giai, nhất ý nỗi một nhọc nhằn tới hàng ngày vì những những ấy làm cho chân nguyên suy đi, gân cốt kém đi, hại cho sự thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, muốn giữ quyền lợi, mỗi khi người ta thấy trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết nỗ cho rất lợi cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể một-nhọc mà muốn hồi-phục lại, và cho khỏe muốn giữ gìn cho trăng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiện bán-chỉ nhà thuốc nào cũng có bán.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người đau nặng mới khỏi, nên dùng thuốc:

Hémostyl Roussel

AMPOULES

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì nõng được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10 phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khach Haiphong
số 78, phố hàng Trống Namdinh
Kính cáo

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách lấm, lọc tinh vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhảy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng v v

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時吃吉啲每吉啞沒嘰醴歌喫粥

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

2099

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có vẽ tới tám giờ sáng.

MỚI SANG NHIỀU

Chạo xe — Nan hoa — Vòng bánh

Vải cá-cuống lợp mui — Cao-su hơm và Cao-su đệc vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS

7, *Boulevard Bobillot, Hanoi*

2099

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GÔ-ĐA CŨ)

RUE PAUL BERT, HANOI

"LUXOR"

Đèn xe-đạp, thân đèn bằng đồng mạ kền. Trên có mấy vặn cái chiếu sáng mạ kền, mặt kính phồng. Rất tốt, rất bền.

Mỗi cái: 45 fr., gửi recommandé

BOITE POSTALE N° 40

Adr. Tél.: MAGASRUNIS — Téléphone N° 180

2056

ĐƯỜNG SANG LÀO

PHẠM-VĂN-PHI & Cie Ở VINH

GIÁ TIỀN

Hạng nhất tây ngồi: 30$00

Hạng nhì ta hay đi: 20$00

Trẻ con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền.

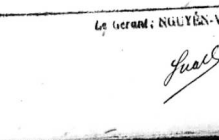
LỜI BÁN — Phải hỏi chỗ ngồi trước 24 giờ.

Có xe riêng để cho thuê riêng từng chuyến một, ai muốn thuê nên đánh giấy thấy trước 2 ngày.

Hễn đi ngày nào mua dần tháng đi đúng ngày.

Có xe chở thơ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service provisoire

THỜI GIỜ XE CHẠY

Ở Vinh đi. — Chủ-nhật đúng 6 giờ sáng chạy lên Napé ngủ. Sáng hôm sau đúng 6 giờ sáng Napé chạy lên Thakhek vào lúp tàu thấy lên Vientiane.

Ở Thakhek ra. — Ngày song thứ ba chạy tàu thấy ở Vientiane tới Thakhek thì xe cứu mới chạy về Napé ngủ. Sáng hôm sau ở Napé về Vinh. Hành khách và có thể ra Hanoi đi, chuyến tàu hoả 2 giờ chiều hoặc đi chuyến tàu đêm cũng được.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đúng tầm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiện đã đồng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá trị đặc biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược của đàn ông, đàn bà; bệnh thần của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá về sự ăn ăn, bệnh ngủ ngắn, bệnh đau lưng, đặt gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau hiệu (đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện.

Làm bằng đường tin-anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠC-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạc-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hàng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 10 quan theo như các điều khoản nói trong lời. (Như vậy mỗi cái vé giá 130 quan, mà lấy rút số được 500.000 quan).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số và, chỉ mình mình có quyền xé-nhận, mà lấy rút số nào cũng được cả, như thế đã đảng nói tiền rồi vậy, nếu về của mình trong số được tinh nguyên số đã lấy. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 100.000 đến 400.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	2.000 quan
12 lô	250.000 —	1.266 lô	1.000 —
253 lô	100.000 —	126.650 lô	400 —
253 lô	10.000 —	1.737.692 lô	

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình không còn thứ nữa.

Mỗi lần rút số có nhiều được một cái số các số trúng số, mà không phải gì tiền. Mỗi vé có bao nhiêu tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé thực có, người mua vé nào muốn xem công được, đúng như bên luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật lấy giờ nói mọi nơi.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papero, MARSEILLE (France)

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Lang-Bào-Tan-Van

Service l'Annonce